

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Arbeidsmedisin – kort og greit

Håkon Lasse Leira

Arbeidsmedisin for allmennpraktikere

128 s, tab, ill. Oslo: Gyldendal, 2005.

Pris NOK 225

ISBN 82-05-34470-1

Leira har lang erfaring som kliniker og foreleser i arbeidsmedisin. Her ønsker han å gi en samlet fremstilling av stoffet han foreleser for medisinstudenter på ulike trinn. Ved siden av studenter, er målgruppen

leger i primærhelsetjenesten. Det gis en generell innføring i de ulike oppgavene innenfor arbeidsmedisin, samt en gjennomgang av de viktigste sykdommer og regelverk.

I de to første kapitlene settes søkelyset på forebygging og arbeidslivets betydning for helsen. Deretter følger en gjennomgang av de viktigste arbeidsbetingede sykdomsgruppene med fokus på årsak, symptomer og utredning. Dette er gjort kort og oversiktlig, med gode henvisninger til videre lesning. Kjemisk helserisiko er et viktig område og er derfor viet et eget kapittel. Her er det også en kort beskrivelse av aktuelt verneutstyr. I denne delen kunne man gjerne ha inkludert to andre temaer, nemlig toksikologi og innemiljø, som nå tas opp helt mot slutten. Arbeidsulykker kunne vært behandlet litt grundigere, men temaet tas også opp andre steder i boken.

Et viktig budskap som nevnes flere ganger, er at altfor få arbeidsulykker og tilfeller av arbeidsrelatert sykdom meldes til Arbeidstilsynet. Kapittel 6 om trygd og erstatning ved yrkesskade, og kapittel 7 om legers meldeplikt, er i så måte en lettfatt og nyttig gjennomgang av aktuelt regelverk for både nåværende og fremtidige leger. Det finnes også referanser til nettbaserte ressurser, samt en oversikt over aktuelle steder man kan ta kontakt når det gjelder arbeidsmedisinske spørsmål.

Et kapittel er viet allmennpraktikeren som bedriftslege, forfattet av Bjørn Otterlei som selv arbeider innenfor begge fagfelter. Dette er egentlig en kortfattet – og god – beskrivelse av bedriftslegens oppgaver.

Kapitlet er dermed nyttig lesing både for dem som ønsker å arbeide innenfor arbeidsmedisin og for dem som samarbeider med bedriftslegene. Det er også et kapittel om epidemiologi i arbeidsmedisin, der fremstillingen nok er mest rettet mot studenter.

Et lite minus er illustrasjonene, der spesielt forsidebildet av arbeidere i en gruve eller tunnel ikke kan sies å være en god illustrasjon av det mangfoldige arbeidslivet vi har i dag. Det er viktig å gi signaler – ikke minst til studentene – om at arbeidsmedisin ikke er noe man bare skal være opptatt av på industriarbeidsplasser.

I det hele er boken mest velegnet som en lærebok i arbeidsmedisin for medisinstudenter, og tittelen burde avspeilet dette. Den kan imidlertid også egne seg for leger i primærhelsetjenesten og andre som ønsker en lettlest innføring i arbeidsmedisinens viktigste oppgaver og problemstillinger.

Elin Olaug Rosvold

Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin
Universitetet i Oslo

Nyttig og velskrevet innføring i idrettsfysiologi

Hans A. Dahl

Klar ferdig gå!

Grunnbok i aktivitetsfysiologi. 248 s, tab, ill.

Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2005.

Pris NOK 398

ISBN 82-02-24164-2

Læreboken er beregnet på studenter som begynner på studier i idrett og aktivitetsrelaterte studieretninger. Den har som formål å forklare de grunnleggende fysiologiske mekanismene i kroppen, med særlig vekt på

dem som er viktige i forbindelse med fysisk aktivitet.

Fremstillingen er delt i 15 kapitler. De fire første omhandler grunnleggende kunnskap om cellene, vevet, blodet og energistoffskiftet. Kapitlene 5–10 beskriver organsystemenes fysiologi, og de fem siste kapitlene gir en innføring i muskelbiologi, motorisk kontroll, sansefysiologi, oksygentransport, temperaturregulering og væskebalanse.

Det er en gjennomarbeidet og god bok skrevet av én forfatter. Han har lang erfaring både som forsker, foreleser og lærebokforfatter, og har også her evnet å presentere det faglige innholdet på en pedagogisk måte. Boken er lett å lese og viktige begreper er uthevet og godt forklart, og stoffet er rikelig illustrert. Jeg hadde ønsket meg noen flere illustrasjoner i farger. Dette ville ha hevet førsteinntrykket og bidratt til at unge, ferske studenter kanskje hadde blitt enda mer nysgjerrige på den spennende fysiologiske verden.

Det finnes noter til hvert kapittel, en utmerket del med ordforklaringer og et godt register. Ordlisten er utfyllende og gjør det enkelt å finne forklaring på sentrale begreper presentert i kapitlene.

Boken kan varmt anbefales som en introduksjonsbok til studenter i idretts- og aktivitetsrelaterte fag. Den kan med fordel også leses av andre som trenger en velskrevet repetisjon av grunnleggende idrettsrelevant fysiologi.

Thor Einar Andersen

Senter for idrettskadeforskning
Institutt for idrettsmedisinske fag
Norges idrettshøgskole

Dyr, men deilig!

Bent Ottesen, Ole Mogensen,
Axel Forman, red.

Gynækologi

3. utg. 407 s, tab, ill. København: Munksgaard,
2005. Pris DKK 628

ISBN 87-628-0403-0

Dette er en dansk lærebok i gynekologi primært beregnet på medisinstudenter, men også som oppslagsverk for allmennpraktikere og for leger under utdanning i allmennmedisin og gynekologi og obstetrikk.

Alle kapitler er skrevet av danske gynekologer som er kapasiteter på sine respektive felter innen faget. Redaktørene har hatt som mål å lage en lærebok på et høyt faglig og kunnskapsbasert nivå.

To av de 20 kapitlene er nye for denne utgaven: klimakteriet og sedelighetsforbrytelser, herunder også omskjæring av kvinner. Boken er velskrevet og har luftig tekst ispedd fine figurer og gode fotografier, som gjør den meget lettlest. Innbindingen virker solid og papirkvaliteten god, den skulle nok tåle å tas frem mange ganger. De enkelte kapitlene innledes ofte med